Dosarul nr. 5r-166/2025
4-25058012-48-5r-29042025

H O T Ă R Î R E
În numele Legii

13 noiembrie 2025 mun. Străşeni

Judecătoria Străşeni, sediul Central
Instanţa compusă din:
Preşedintele şedinţei,
judecătorul Iana Talmaci
Grefier Marina Strîmbanu

a examinat în şedinţa de judecată publică contestaţia depusă de Miron Ivan împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție seria MAI 06 *****și a deciziei de sancționare din 10.04.2025 emise în baza art. 47[1] alin. (1) Cod Contravențional,-

a constatat:

La 10.04.2025 a fost întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție seria MAI 06 *****de către agentul constatator Samson Adrian în privința lui Miron Ivan și în baza art. 47[1] alin. (1) fiind aplicată o sancțiune sub formă de amendă în mărime de 500 u. c. ce constituie suma de 25 000 lei.

Procesul verbal cu privire la contravenție a fost contestat de persoana în privința căreia a fost pornit procesul contravențional la 17 aprilie 2025.

Astfel, menționează petentul, conform procesului verbal cu privire la contravenţie este indicat locul comiterii, perioada electorală 2024 – 2025 prin intermediul aplicaţiei mobile a primit mijloace financiare care nu i se cuvin în scopul exercitării dreptului electoral în cadrul alegoriilor din 2024 în favoarea unui candidat politic înregistrat in listele de alegeri precum si a Referendumului Republican.

Mai indică că agentul constatator a examinat cauza sub aspect unilateral, subiectiv, cu încălcarea principiilor fundamentale ale dreptului, principiilor contradictorialităţii şi egalităţii părţilor în drepturi procesuale, precum şi egalităţii în faţa legii şi a justiţiei, „actele oficiale ale organelor puterii de stat şi în administraţia publică se întocmesc şi se adoptă în limba de stat, urmând să fie traduse în limba rusă.”

Menţionează petentul precum că la oformarea procesului verbal, nu i s-a adus la cunoştinţă probele care stau la baza învinuirii aduse, în conformitate cu art. 5 alin. (1) Cod contravenţional, nimeni nu poate fi declarat vinovat de săvârşirea unei contravenţii, nici supus sancţiunii contravenţionale decât în conformitate cu legea contravenţională. În opinia contravenientului și a probelor anexate la materialele cauzei, învinuirii aduse, procesul - verbal în cauză este întocmit fără nici un temei, din motivul lipsei vreunei probe în privinţa comiterii contravenţiei. Mai mult ca atât, în acest caz nu sunt întrunite elementele constitutive ale contravenţiei prevăzute de art. 47[1] al 1) din Codul contravențional.

În motivarea contestației, face referire la Jurisprudența Curții Europene pentru Drepturile Omului, (Cauza CEDO Angel vs. România Hotărârea din 04 octombrie 2007, par.50 cu referire la cauza Ozturk împotriva Germaniei, Hotărârea din 21 februarie 1984, seria A, nr. 73, pag 19, par. 52)

conform căreia, Curtea a menționat că încadrarea de contravenție dată de dreptul intern nu este hotărâtoare în sensul aplicabilității art. 6 alin. (1) din Convenție, indicațiile pe care le oferă dreptul intern neavând decât o valoare relativă. În aceiași cauză stabilind violarea art. 6 CEDO, cu referire la încălcarea prezumției de nevinovăție, Curtea a notat că instanțele sesizate asupra temeiniciei contestației, cu toate că nu au decis anticipat asupra verdictului mai înainte de a fi confirmat prin sentințele temeinice procesului – verbal întocmit de polițistul C., au așteptat ca reclamantul să inverseze prezumția de legalitate și de temeinicie a procesului-verbal în litigiu, raportând proba contrarie la expunerea faptelor stabilită în procesul-verbal al agentului constatator.

Solicită admiterea contestaţiei împotriva procesului-verbal cu privire la contravenţie, seria nr. MAI 06 379130, din 10.04.2025 întocmit în baza art.47[1] alin. (1) Cod contravenţional, anularea procesului-verbal cu privire la contravenţie seria nr. MAI 06 379130, din 10.04.2025 întocmit în baza art. 47[1] alin. (1) Cod contravenţional, și a Deciziei agentului constatator, cu încetarea procesului contravenţional pornit în privința lui Miron Ivan.

Prin secția de evidență și documentare procesuală, la 25 iunie 2025 Inspectoratul de Poliție Strășeni, din numele comisarului principal Mihail Constantin a fost depusă referința referitor la contestația depusă.

În motivarea referinței, acuzarea invocă că Miron Ivan, în perioada electorală 2024, aflându-se în s. Scoreni, r-nul Strășeni, a pretins şi a acceptat instalarea în telefonul mobil personal a aplicaţiei PSB Bank din Federaţia Rusă pentru ulterioara recepţionare a mijloacelor financiare în vederea exercitării sau neexercitării dreptului de vot în cadrul alegerilor prezidenţiale şi a referendumului din 20.10.2024. Astfel, prin acceptarea personală a mijloacelor băneşti în schimbul exercitării dreptului electoral în favoarea candidatului susţinut de către Blocul politic „Victoria - Pobeda”, la care i se va indica, Miron Ivan a comis contravenţia prevăzută de art. 47[1] alin. 1) Cod Contravenţional - coruperea electorală pasivă cu indici calificativi - pretinderea, acceptarea sau primirea, personal sau prin mijlocitor, de către un alegător a bunurilor, serviciilor, privilegiilor sau avantajelor sub orice formă, care nu i se cuvin, pentru sine sau pentru o altă persoană, în scopul exercitării sau al neexercitării unor drepturi electorale în cadrul alegerilor, inclusiv al alegerilor regionale, dacă fapta nu constituie infracţiune.

Mai adaugă că acţiunile contravenientului Miron Ivan corect au fost încadrate în conformitate cu art. 47[1] alin. (1) Cod contravenţional, respectiv, cu privire la starea de fapt fixată de reprezentantul agentului constatator în procesul-verbal cu privire la contravenţie şi în corespundere cu art. 425 alin. (2), (3), (4), (5) Cod contravenţional, aceasta a fost confirmată prin probe pertinente, concludente şi utile cazului contravenţional: proces verbal de audiere a persoanei în privinţa căreia a fost pornit proces contravențional nr. MAI 06 *****din 10.04.2025; procesul verbal cu privire Ia contravenţie seria/nr. MAI 06 *****din 10.04.2025. Astfel, acestea în ansamblu coroborează între ele, se completează unele pe altele, nu trezesc nici o îndoială şi dovedesc cert săvârşirea contravenţiei de către contravenient. Faptul că persoana a instalat aplicaţia bancară, chiar dacă transferul banilor nu s-a concretizat, relevă existenţa unui plan de a primi avantaje materiale în schimbul susţinerii la caz a unui bloc politic, ceea ce subminează principiile de neutralitate şi secret al votului.

În ședința de judecată părțile nu au fost prezente, procedura citării legale fiind respectată, potrivit avizelor de recepție participanții la proces au fost înștiințați despre locul, data și ora examinării contestației.

Potrivit art. 455 din Codul Contravențional, instanța de judecată a dispus examinarea contestației în lipsa părților, ținând cont că procedura citării egale a fost respectată.

Studiind materialele cauzei contravenționale, instanța de judecată în raport cu circumstanțele de fapt și de drept relevante speței ajunge la concluzia privind necesitatea admiterii contestației, din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art. 5 Cod contravențional, nimeni nu poate fi declarat vinovat de săvârșirea unei contravenţii, nici supus sancţiunii contravenţionale decât în conformitate cu legea contravenţională.

În concordanță cu art. 7 al Codului contravențional, persoana poate fi sancţionată numai pentru contravenţia în a cărei privinţă este dovedită vinovăţia sa, cu respectarea normelor prezentului cod.

Potrivit art. 374, alin. (2) din același cod, procesul contravenţional este activitatea desfăşurată de autoritatea competentă, cu participarea părţilor şi a altor persoane titulare de drepturi şi de obligaţii, având ca scop constatarea contravenţiei, examinarea şi soluţionarea cauzei contravenţionale, constatarea cauzelor şi condiţiilor care au contribuit la săvârșirea contravenţiei.

În conformitate cu art. 440, alin. (1) din Codul contravențional, constatarea faptei contravenţionale înseamnă activitatea, desfăşurată de agentul constatator, de colectare şi de administrare a probelor privind existenţa contravenţiei, de încheiere a deciziei privind examinarea contravenţiei în temeiul constatării agentului constatator sau procesului-verbal cu privire la contravenţie, de aplicare a sancţiunii contravenţionale sau de trimitere, a dosarului, după caz, funcţionarului abilitat să examineze cauza contravenţională, din cadrul autorităţii din care face parte agentul constatator, în instanţa de judecată sau în alt organ spre soluţionare.

Potrivit art. 441, alin. (1) Cod contravențional, procesul contravenţional nu poate fi pornit, iar dacă a fost pornit, nu poate fi efectuat şi va fi încetat în cazurile în care: a) nu există faptul contravenţiei; b) se constată vreunul din temeiurile prevăzute la art.3 alin.(3), art.4 alin.(3), art.20-31; c) persoana presupusă a fi făptuitor a decedat, cu excepţia cazului de reabilitare a acesteia; d) pentru acelaşi fapt şi privitor la aceeaşi persoană există o decizie/hotărâre definitivă; e) pentru acelaşi fapt este pornită urmărire penală; f) nu este identificat făptuitorul şi/sau termenul prescripţiei tragerii la răspundere contravenţională a expirat; g) fapta a fost constatată în cadrul controlului de stat asupra activităţii de întreprinzător şi nu reprezintă încălcare gravă sau foarte gravă în sensul Legii nr.131 din 8 iunie 2012 privind controlul de stat asupra activităţii de întreprinzător.

Potrivit art. 442, alin. (1) din același act normativ, procesul-verbal cu privire la contravenţie este un act prin care se individualizează fapta ilicită şi se identifică făptuitorul. Procesul-verbal se încheie de agentul constatator pe baza constatărilor personale şi a probelor acumulate, în prezenţa făptuitorului sau în absenţa lui.

În baza art. 443, alin. (1) Cod contravențional, procesul-verbal cu privire la contravenţie va cuprinde: a) data (ziua, luna, anul), ora şi locul încheierii; b) calitatea, numele şi prenumele agentului constatator, denumirea autorităţii pe care o reprezintă; c) numele, prenumele, domiciliul, ocupaţia persoanei în a cărei privinţă a fost pornit procesul contravenţional, datele din buletinul lui de identitate sau, după caz, din alt act care stabileşte identitatea persoanei, iar în cazul persoanei juridice, denumirea, sediul, codul ei fiscal, datele persoanei fizice care o reprezintă; d) fapta contravenţională, locul şi timpul săvârşirii ei, circumstanţele cauzei care au importanţă pentru stabilirea faptelor şi consecinţelor lor juridice, evaluarea eventualelor pagube cauzate de contravenţie; e) încadrarea juridică a faptei, norma materială contravenţională şi

indiciile calificative ale elementelor constitutive ale contravenţiei; f) aducerea la cunoştinţa persoanei în a cărei privinţă a fost pornit procesul contravenţional şi a victimei a drepturilor şi obligaţiilor lor prevăzute la art.384 şi 387; g) obiecţiile şi probele pe care persoana în a cărei privinţă a fost pornit procesul contravenţional le aduce în apărarea sa, precum şi obiecţiile şi probele victimei; h) informaţii despre instituţia bancară şi despre modul de plată a amenzii.

Examinând contestația și verificând procesul verbal cu privire la contravenție sub aspectul îndeplinirii condițiilor de fond și de formă prevăzute de lege pentru valabilitatea sa în coroborare cu mențiunile agentului constatator la materialele dosarului contravențional, instanța de judecată reține următoarele.

În fapt, de către agentul constatator din cadrul IP Strășeni, Samson Adrian a fost încheiat procesul verbal cu privire la contravenție cu seria/nr. MAI 06 *****din 10.04.2025 prin care Miron Ivan a fost recunoscut vinovat în comiterea contravenției prevăzute de art. 47^1 alin.(1) din Codul contravențional, și anume: „Coruperea electorală pasivă" adică „Pretinderea, acceptarea sau primirea, personal sau prin mijlocitor, de către un alegător a bunurilor, serviciilor, privilegiilor sau avantajelor sub orice formă, care nu i se cuvin, pentru sine sau pentru o altă persoană, în scopul exercitării sau al neexercitării unor drepturi electorale în cadrul alegerilor, inclusiv al alegerilor regionale, dacă fapta nu constituie infracţiune".

Verificând respectarea termenul depunerii contestației, instanța de judecată stabilește că decizia de sancționare a fost aplicată în prezența contravenientului Miron Ivan, ultimul a semnat la pct.18 din procesul verbal cu privire la contravenție, iar în asemenea împrejurări prevederile art. 448 alin. (1) din Codul contravențional au fost respectate.

În concordanță cu art. 7 al Codului contravențional, persoana poate fi sancţionată numai pentru contravenţia în a cărei privinţă este dovedită vinovăţia sa, cu respectarea normelor prezentului cod.

Potrivit art. 8 alin. (2) Cod Contravențional, este supusă răspunderii contravenționale numai persoana care a săvârșit cu intenție sau din imprudență o faptă prevăzută de legea contravențională.

Conform prevederilor art. 10 Cod contravenţional, constituie contravenţie fapta – acţiunea sau inacţiunea – ilicită, cu un grad de pericol social mai redus decât infracţiunea, săvârşită cu vinovăţie, care atentează la valorile sociale ocrotite de lege, este prevăzută de prezentul cod şi este pasibilă de sancţiune contravenţională.

Pentru a se constata existenta unei fapte contravenţionale şi, implicit, pentru a se antrena răspunderea contravenţională a unei persoane este necesar a se dovedi comportamentul ilicit al acesteia, prin întrunirea cumulativă a laturii obiective şi a celei subiective a contravenţiei, cu atât mai mult cu cât Curtea Europeana a Drepturilor Omului a decis includerea contravenţiilor, ca regulă, în materia penală.

Conform prevederilor art. 14 alin. (1) – (3) din Codul Contravențional, contravenţia se săvârșește cu intenţie sau din imprudenţă. Contravenţia se consideră săvârșită cu intenţie dacă persoana care a săvârșit-o își dădea seama de caracterul prejudiciabil al acţiunii sau inacţiunii sale, a prevăzut urmările ei prejudiciabile, a dorit sau a admis în mod conştient survenirea acestor urmări. Contravenţia se consideră săvârșită din imprudenţă dacă persoana care a săvârșit-o își dădea seama de caracterul prejudiciabil al acţiunii sau inacţiunii sale, a prevăzut urmările ei prejudiciabile, dar considera în mod uşuratic că ele vor putea fi evitate, ori nu își dădea seama de caracterul prejudiciabil al acţiunii sau inacţiunii sale, nu a prevăzut posibilitatea survenirii urmărilor ei prejudiciabile, deşi trebuia şi putea să le prevadă.

Potrivit art. 374 alin. (2) Cod contravențional, procesul contravențional este activitatea desfășurată de autoritatea competentă, cu participarea părților și a altor persoane titulare de drepturi și de obligații, având ca scop constatarea contravenției, examinarea și soluționarea cauzei contravenționale, constatarea cauzelor și condițiilor care au contribuit la săvârșirea contravenției.

Potrivit art. 375 alin. (3) Cod Contravențional, concluziile despre vinovăția persoanei în săvârșirea contravenției nu pot fi întemeiate pe presupuneri. Toate dubiile în probarea învinuirii care nu pot fi înlăturate în condițiile prezentului cod se interpretează în favoarea persoanei în a cărei privință a fost pornit proces contravențional.

Potrivit art. 378 alin. (1) Cod Contravențional, în procesul contravențional, autoritatea competentă să soluționeze cauza contravențională este obligată să asigure părților și altor participanți la proces deplina exercitare a drepturilor procesuale în condițiile prezentului cod.

În conformitate cu art. 440, alin. (1) din Codul contravențional, constatarea faptei contravenţionale înseamnă activitatea, desfăşurată de agentul constatator, de colectare şi de administrare a probelor privind existenţa contravenţiei, de încheiere a deciziei privind examinarea contravenţiei în temeiul constatării agentului constatator sau procesului-verbal cu privire la contravenţie, de aplicare a sancţiunii contravenţionale sau de trimitere, a dosarului, după caz, funcţionarului abilitat să examineze cauza contravenţională, din cadrul autorităţii din care face parte agentul constatator, în instanţa de judecată sau în alt organ spre soluţionare.

Potrivit art. 441, alin. (1) Cod contravențional, procesul contravenţional nu poate fi pornit, iar dacă a fost pornit, nu poate fi efectuat şi va fi încetat în cazurile în care: a) nu există faptul contravenţiei; b) se constată vreunul din temeiurile prevăzute la art.3 alin.(3), art.4 alin.(3), art.20-31; c) persoana presupusă a fi făptuitor a decedat, cu excepţia cazului de reabilitare a acesteia; d) pentru acelaşi fapt şi privitor la aceeaşi persoană există o decizie/hotărâre definitivă; e) pentru acelaşi fapt este pornită urmărire penală; f) nu este identificat făptuitorul şi/sau termenul prescripţiei tragerii la răspundere contravenţională a expirat; g) fapta a fost constatată în cadrul controlului de stat asupra activităţii de întreprinzător şi nu reprezintă încălcare gravă sau foarte gravă în sensul Legii nr.131 din 8 iunie 2012 privind controlul de stat asupra activităţii de întreprinzător.

Potrivit art. 442, alin. (1) din același act normativ, procesul-verbal cu privire la contravenţie este un act prin care se individualizează fapta ilicită şi se identifică făptuitorul. Procesul-verbal se încheie de agentul constatator pe baza constatărilor personale şi a probelor acumulate, în prezenţa făptuitorului sau în absenţa lui.

În baza art. 443, alin. (1) Cod contravențional, procesul-verbal cu privire la contravenţie va cuprinde: a) data (ziua, luna, anul), ora şi locul încheierii; b) calitatea, numele şi prenumele agentului constatator, denumirea autorităţii pe care o reprezintă; c) numele, prenumele, domiciliul, ocupaţia persoanei în a cărei privinţă a fost pornit procesul contravenţional, datele din buletinul lui de identitate sau, după caz, din alt act care stabileşte identitatea persoanei, iar în cazul persoanei juridice, denumirea, sediul, codul ei fiscal, datele persoanei fizice care o reprezintă; d) fapta contravenţională, locul şi timpul săvârşirii ei, circumstanţele cauzei care au importanţă pentru stabilirea faptelor şi consecinţelor lor juridice, evaluarea eventualelor pagube cauzate de contravenţie; e) încadrarea juridică a faptei, norma materială contravenţională şi indiciile calificative ale elementelor constitutive ale contravenţiei; f) aducerea la cunoştinţa persoanei în a cărei privinţă a fost pornit procesul contravenţional şi a victimei a drepturilor şi obligaţiilor lor prevăzute la art.384 şi 387; g) obiecţiile şi probele pe care persoana în a cărei privinţă a fost pornit procesul contravenţional le aduce în apărarea sa, precum şi obiecţiile şi

probele victimei; h) informaţii despre instituţia bancară şi despre modul de plată a amenzii.

Conform art. 445 Cod contravențional, neconsemnarea în procesul-verbal cu privire la contravenţie a menţiunilor privind numele, prenumele şi funcţia agentului constatator, numele, prenumele, data (ziua, luna, anul) întocmirii procesului-verbal, seria şi numărul actului de identitate şi numărul de identificare personal (IDNP) sau datele de identificare din buletinul de identitate provizoriu ale făptuitorului care renunţă la numărul de identificare personal şi la evidenţa automatizată în Registrul de stat al populaţiei, iar în cazul persoanei juridice – lipsa denumirii şi a sediului acesteia, a circumstanţelor comiterii şi încadrării juridice a faptei contravenţionale săvârșite și a datei comiterii acesteia, a semnăturii agentului constatator sau a martorului asistent, în cazul refuzului contravenientului de a semna, atrage nulitatea absolută a procesului-verbal.

Celelalte încălcări ale art. 443 sau ale altor norme imperative din prezentul cod pot să ducă la nulitatea procesului-verbal cu privire la contravenţie doar în cazul în care acestea afectează în mod esenţial fondul cauzei.

Conform art. 448, alin. (1) Cod contravențional, contravenientul, victima sau reprezentantul acestora, procurorul, dacă este parte în cauza contravențională, în cazul în care nu sânt de acord cu decizia agentului constatator sau în cazul în care aceasta a fost emisă cu încălcarea normelor procesuale stabilite de prezentul cod, sânt în drept să conteste decizia emisă asupra cauzei contravenționale. Termenul de contestare a deciziei agentului constatator este de 15 zile de la data emiterii acesteia sau, pentru părţile care nu au fost prezente la şedinţa de examinare a cauzei contravenţionale, de la data înmânării copiei de pe decizia respectivă în condițiile art. 447[1], alin. (8).

Alineatul (4) și (8) al aceluiași articol prevede că, contestaţia împotriva deciziei emise asupra cauzei contravenţionale se depune la autoritatea din care face parte agentul constatator, conform competenţei teritoriale, care a examinat cauza. […] Pentru contestaţia depusă împotriva deciziei de aplicare a sancţiunii contravenţionale se percepe o taxă de timbru în mărimea prevăzută de Legea taxei de stat nr.213/2023.

În conformitate cu prevederile art. 458 alin. (1) Cod Contravențional, examinând cauza contravențională, instanţa de judecată este obligată să determine: a) caracterul veridic al contravenţiei imputate; b) existenţa cauzelor care înlătură caracterul contravenţional al faptei; c) vinovăţia persoanei în a cărei privinţă a fost pornit procesul contravenţional; d) existenţa circumstanţelor atenuante şi/sau agravante; e) necesitatea sancţionării şi, după caz, caracterul sancţiunii contravenţionale; f) alte aspecte importante pentru soluţionarea justă a cauzei.

În temeiul art. 461 din același cod, în cazul în care, pe parcursul judecării cauzei, se constată unul din temeiurile prevăzute la art. 441 sau 445 alin. (1), instanţa de judecată încetează procesul contravenţional.

Procesul contravenţional poate fi încetat şi în alte cazuri decât cele prevăzute la alin. (1) doar dacă se constată că lipsa unei menţiuni în procesul-verbal cu privire la contravenţie afectează în mod esenţial fondul cauzei şi aceasta nu poate fi înlăturată de către instanţa de judecată.

Conform art. 462, alin. (4) Cod contravențional, partea descriptivă [a hotărârii judecătorești] cuprinde: a) circumstanţele constatate în judecarea cauzei; b) probele pe care se întemeiază concluzia şi motivele de respingere a probelor; c) norma contravențională pe care se întemeiază soluţionarea cauzei.

În sensul art. 462, alin. (5) din Codul contravenţional, atunci când examinează cauza contravenţională, instanţa de judecată trebuie să pronunţe una din aceste două soluţii: a) încetarea procesului contravenţional; sau b) declararea vinovăţiei persoanei care a comis contravenţia imputată și, după caz, stabilirea sancţiunii contravenţionale, aplicarea măsurii de siguranţă sau înlăturarea executării sancţiunii.

Potrivit art. 6, § 1 al Convenției pentru apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale din 04.11.1950, orice persoană are dreptul la judecarea cauzei sale în mod echitabil, în mod public şi în termen rezonabil, de către o instanţă independentă şi imparţială, instituită de lege, care va hotărî fie asupra încălcării drepturilor şi obligaţiilor sale cu caracter civil, fie asupra temeiniciei oricărei acuzaţii în materie penală îndreptate împotriva sa.

Instanța reține că, la 10.04.2025, a fost întocmit Procesul-verbal cu privire la contravenție MAI 06 *****din 10.04.2025, pe semnele contravenției prevăzute de art. 47[1] alin. (1) Cod contravențional în privința lui Miron Ivan fiind consemnat: la rubrica Locul săvârșirii – ”spațiu liber”, timpul săvârșirii – ”2024-2025,,; Fapta săvârșită – ”În perioada electorala 2024” Fapta contravențională ”prin intermediul aplicației BSP a primit mijloace financiare care nu i se cuvin în scopul exercitării dreptului electoral în cadrul alegerilor din 2024 în favoarea unui candidat politic înregistrat în listele electorale și la referendum republican”.

În cazul de faţă, agentul constatator acuză contravenientul în săvârșirea contravenției prevăzute de art. 47[1] alin. (1) Cod contravențional – pretinderea, acceptarea sau primirea, personal sau prin mijlocitor, de către un alegător a bunurilor, serviciilor, privilegiilor sau avantajelor sub orice formă, care nu i se cuvin, pentru sine sau pentru o altă persoană, în scopul exercitării sau al neexercitării unor drepturi electorale în cadrul alegerilor, inclusiv al alegerilor regionale, dacă fapta nu constituie infracțiune.

Procesul-verbal contravențional sus-nominalizat a fost întocmit în prezența persoanei în a cărei privință a fost pornit proces contravențional – Miron Ivan, iar contestația a fost înregistrată la IP Strășeni la data de 17.04.2025.

Prin urmare, la depunerea prezentei contestații termenul legal prevăzut de art. 448, alin. (1) Cod contravențional – 15 zile de la data emiterii deciziei agentului constatator – a fost respectat.

În legislaţia Republicii Moldova, ca și în cea a altor state europene, contravenţiile au fost scoase de sub incidenţa legii penale și supuse unui regim administrativ. Din perspectiva Convenţiei Europene a Drepturilor Omului, faptele contravenţionale pot intra în sfera cauzelor penale. Astfel, pentru materia contravenţională au fost recunoscute garanţiile procedurale specifice materiei penale, prin care și prezumţia de nevinovăţie, prevăzută de art. 6 § 2 din Convenţie (cauza *Ziliberberg vs. Moldova*, 1 februarie 2005, § 33; cauza *Fomin vs. Moldova*, 11 octombrie 2011, § 18 etc.).

Sub aspectul legalităţii procesului-verbal, instanţa de judecată constată că temeiurile de nulitate absolută a actului atacat pot fi invocate atât de părţi, cât și din oficiu de către instanţă, pentru asigurarea respectării principiilor legalităţii și al dreptăţii, stabilite expres de articolele 5 și 7 din Codul contravenţional.

Condiţiile de formă și fond pentru procesul-verbal cu privire la contravenţie sunt prezentate în art. 443 din Codul contravențional, iar pentru decizia asupra cauzei contravenționale – în art. 447[1] din Codul contravențional.

Legea prevede redactarea procesului-verbal cu privire la contravenţie și a deciziei asupra cauzei contravenționale cu respectarea tuturor prescripţiilor legale de fond și de formă, pentru încheierea lor valabilă, în scopul producerii efectelor juridice pentru care au fost întocmite. În

acest context, respectarea exigenţelor legale prevăzute de art. 443 și 447^1 din Codul contravenţional este obligatorie pentru agentul constatator la întocmirea procesului-verbal cu privire la contravenţie, dar și la adoptarea deciziei asupra cauzei contravenționale, prin prisma art. 445 din Codul contravențional.

Cu toate acestea, doar încălcările stipulate la art. 445, alin. (1) Cod contravențional determină automat nulitatea absolută a procesului-verbal cu privire la contravenție/ a deciziei asupra cauzei contravenționale, cele indicate la art. 445, alin. (2) Cod contravențional pot determina nulitatea actului procesual doar în cazul în care acestea afectează în mod esențial fondul cauzei.

În textul contestației nu se face referire la omisiunile sau încălcările care ar determina nulitatea actului procesual întocmit.

La caz, potrivit conținutului procesului-verbal cu privire la contravenție nr. MAI 06 *****din 10.04.2025, se stabilește că acesta a fost întocmit de către șef adjunct SSP comisar principal Mihail Constantin ceea ce contravine prevederilor art. 401 alin. (1) Codul contravențional.

La fel, instanța examinând procesul-verbal cu privire la contravenție, a stabilit că, acesta nu corespunde prevederilor art. 443 alin. (1) lit.) Cod contravențional, procesul-verbal cu privire la contravenţie va cuprinde: fapta contravenţională, locul şi timpul săvârșirii ei, circumstanţele cauzei care au importanţă pentru stabilirea faptelor şi consecinţelor lor juridice, evaluarea eventualelor pagube cauzate de contravenţie.

Respectiv, de către agentul constatator nu a fost efectuată o individualizare a locului şi timpul săvârșirii faptei contravenționale.

Instanța constată că, prin Hotărârea Parlamentului nr. 122 din 16.05.2024, publicată în *Monitorul Oficial* la 21.05.2024, a fost stabilită data de 20 octombrie 2024 pentru desfășurarea alegerilor pentru funcția de Președinte al Republicii Moldova. Totodată, prin Hotărârea Parlamentului nr. 121 din 16.05.2024, aceeași zi a fost declarată dată pentru desfășurarea referendumului republican constituțional, ceea ce demonstrează voința legislativului de a organiza concomitent două scrutine de importanță constituțională majoră.

Potrivit art. 1 din Codul electoral, noțiunea de „perioadă electorală" este definită ca intervalul de timp cuprins între data intrării în vigoare a actului prin care se stabilește scrutinul și data confirmării rezultatelor de către organele competente, însă cu mențiunea expresă că aceasta nu poate depăși durata maximă de 120 de zile. De asemenea, aceeași normă legală statuează că data exactă a începerii perioadei electorale se stabilește prin hotărâre a Comisiei Electorale Centrale, organul cu competență exclusivă în administrarea și supravegherea procesului electoral.

Or, raportând prevederile legale la situația de fapt, este evident că perioada electorală aferentă alegerilor prezidențiale și referendumului constituțional programate pentru 20.10.2024 nu putea depăși termenul de 120 de zile anterior datei scrutinului. Calculând înapoi acest interval de 120 de zile de la data stabilită a alegerilor, se ajunge la data de 22.06.2024.

Prin urmare, instanța reține că perioada electorală pentru scrutinele din 20 octombrie 2024 a început să curgă de la 22 iunie 2024, acest moment constituind punctul de referință temporal pentru aplicarea tuturor normelor legale incidente, inclusiv în ceea ce privește drepturile și obligațiile competitorilor electorali, restricțiile privind finanțarea și publicitatea politică, precum și competențele autorităților electorale.

Potrivit art. 401 alin. (1) și (2) Cod contravențional *(în vigoare începând cu 15.08.24)*, contravenţiile prevăzute la art. 47^1, 313^4, 313^7, 314, 314^1 se constată și se examinează de Centrul

Naţional Anticorupţie. Sânt în drept să examineze cauze contravenţionale şi să aplice sancţiuni directorul, directorii adjuncţi ai Centrului Naţional Anticorupţie, şefii subdiviziunilor teritoriale ale acestuia şi adjuncţii lor.

Conform art. 47[1] Cod contravențional *(în vigoare începând cu 15.08.24)* (1) Pretinderea, acceptarea sau primirea, personal sau prin mijlocitor, de către un alegător a bunurilor, serviciilor, privilegiilor sau avantajelor sub orice formă, care nu i se cuvin, pentru sine sau pentru o altă persoană, în scopul exercitării sau al neexercitării unor drepturi electorale în cadrul alegerilor, inclusiv al alegerilor regionale, dacă fapta nu constituie infracțiune, se sancționează cu amendă de la 500 la 750 de unități convenționale. (2) Sub incidența prevederilor alin. (1) din prezentul articol nu cad bunurile indicate la art. 181[1] alin. (3) din Codul penal al Republicii Moldova nr. 985/2002. (3) Persoana care a săvârșit fapta prevăzută la alin. (1) este liberată de răspundere contravențională dacă s-a autodenunțat și/sau a contribuit activ la descoperirea ori la contracararea săvârșirii faptei de corupere electorală.

Instanța constată că textul de incriminare prevăzut la art. 47[1] Cod contravențional, care reglementează sancționarea faptelor de finanțare ilegală în perioada electorală, a fost introdus în legislația contravențională abia la **15.08.2024**, dată de la care asemenea acțiuni au început să constituie contravenție. Înainte de această dată, comportamentele respective nu erau sancționabile, nefiind tipizate ca fapte ilicite.

Pe de altă parte, prin aplicarea dispozițiilor art. 1 Cod electoral, instanța reține că perioada electorală aferentă alegerilor prezidențiale și referendumului din 20.10.2024 a început să curgă de la **22.06.2024**.

Raportând aceste repere normative la procesul-verbal contestat, instanța constată că agentul constatator a indicat generic drept moment al săvârșirii faptei „2024-2025”, fără a preciza data exactă sau intervalul concret în care presupusa faptă ar fi avut loc. O asemenea omisiune este de esența legalității actului constatator, întrucât pentru determinarea caracterului contravențional al conduitei imputate este necesară verificarea concomitentă a două condiții cumulative: ca fapta să fie comisă **după începutul perioadei electorale** (22.06.2024) și **după intrarea în vigoare a normei contravenționale** (15.08.2024).

În lipsa indicării unei date certe a săvârșirii, instanța nu poate stabili dacă presupusa faptă a avut loc într-un interval în care dispozițiile art. 47[1] Cod contravențional erau efectiv aplicabile, ceea ce pune sub semnul întrebării temeinicia și legalitatea sancțiunii aplicate.

Prin urmare, instanța reține că procesul-verbal este viciat prin lipsa unui element esențial – indicarea exactă a datei săvârșirii contravenției – iar sancțiunea aplicată nu poate fi menținută, întrucât nu este cert dacă fapta a fost comisă într-o perioadă în care aceasta era prevăzută și sancționată de lege.

Totodată, nu au fost reflectate circumstanţele cauzei care au importanţă pentru stabilirea faptelor şi consecinţelor lor juridice, evaluarea eventualelor pagube cauzate de contravenţie.

În sensul descrierii elementelor constitutive ale faptei prevăzute de art. 47[1] alin. (1) Cod contravențional, instanța reține că, *obiectul juridic special* al acesteia constă în relațiile sociale privind exercitarea corectă și liberă a drepturilor electorale, în conformitate cu principiile democratice și legile electorale. Aceste relații sunt ocrotite de lege în scopul prevenirii oricărei forme de corupere a alegătorului și pentru asigurarea integrității procesului electoral.

Latura obiectivă constă în acțiunea materială: pretinderea, acceptarea sau primirea de bunuri, servicii, privilegii ori avantaje sub orice formă, care nu i se cuvin alegătorului, cu scopul influențării exercitării (sau neexercitării) unui drept electoral.

Instanța reține că descrierea faptei imputate contravenientului este lacunară și lipsită de elementele concrete indispensabile pentru individualizarea exactă a conduitei pretins ilicite. În actul de constatare s-a menționat doar, într-o formulare generală, că persoana „a primit mijloace financiare în scopul exercitării dreptului electoral în cadrul alegerilor în favoarea unui candidat politic înregistrat în listele electorale și la referendumul republican”, însă nu s-a indicat cuantumul mijloacelor bănești pretins primite, identitatea persoanei sau entității de la care ar proveni aceste sume, scopul specific pentru care acestea ar fi fost acordate și contextul electoral concret în care destinatarul urma să-și exercite dreptul de vot.

O asemenea descriere stereotipă, care reproduce aproape literal conținutul normei de incriminare, fără a particulariza fapta la circumstanțele concrete ale cauzei, nu satisface exigențele prevăzute de art. 443 alin. (1) lit. d) Cod contravențional, potrivit cărora procesul-verbal trebuie să cuprindă descrierea detaliată a faptei contravenționale, cu menționarea tuturor circumstanțelor esențiale. Lipsa unor astfel de elemente esențiale pune instanța în imposibilitatea de a verifica materialitatea faptei și de a aprecia temeinicia încadrării juridice efectuate de agentul constatator.

În accepțiunea instanței, simpla preluare a sintagmelor normative nu constituie o caracterizare factică a conduitei pretinse, ci reprezintă o formalitate golită de conținut probator și juridic, care afectează grav legalitatea procesului-verbal. Prin urmare, actul constatator apare ca fiind întocmit cu încălcarea cerințelor de fond impuse de lege, viciu ce atrage nulitatea acestuia.

Așa cum se arată în cuprinsul normelor legale, descrierea faptei trebuie făcută cu indicarea tuturor împrejurărilor, întrucât procesul-verbal cu privire la contravenţie reprezintă actul probator al săvârșirii unei contravenţii. El trebuie să conţină toate elementele pe baza cărora să se poată cerceta de către instanţa de judecată dacă s-a comis o asemenea faptă în realitate și dacă poate opera în concret răspunderea contravenţională a unei persoane.

Prin lipsa unei descrieri corespunzătoare a faptei contravenţionale, se aduce atingere prezumţiei de nevinovăţie de care trebuie să beneficieze persoana în a cărei privință a fost pornit proces contravențional, iar descrierea insuficientă a faptei contravenționale este echivalată cu lipsa unei descrieri, întrucât printr-o asemenea întocmire a procesului verbal se cauzează o vătămare care nu poate fi înlăturata decât prin anularea procesului verbal cu privire la contravenţie.

De asemenea, caracterul efectiv al prezumţiei de nevinovăţie impune obligaţia instituirii unor garanţii legale și de ordin practic, cum ar fi descrierea concretă a faptei contravenţionale.

În consecință, instanța atestă, lipsa unor probe obiective prezentate în sprijinul învinuirii, atâta timp, cât aceasta se referă la art. 47^1 alin. (1) Cod contravențional – coruperea electorală pasivă, acuzarea axându-se pe considerente și opinii contradictorii.

La fel, instanța de judecată reține că, nu a fost demonstrată de către agentul constatator, existența unei cereri, acceptării sau primirii de bunuri ori avantaje, nefiind stabilit și pretinsul scop electoral concret, or probele prezentate de către agentul constatator la materialele cauzei nu dovedesc cert vinovăția lui Miron Ivan, iar simplul fapt că acesta este alegător nu atrage automat răspunderea, dacă nu sunt întrunite celelalte elemente – acțiune și scop.

Instanța reține că, pentru existența contravenției imputate, este necesară nu doar constatarea elementelor obiective ale faptei, ci și verificarea laturii subiective a acesteia. Or, potrivit regulilor generale privind răspunderea contravențională, fapta este susceptibilă de a fi sancționată numai dacă este săvârșită cu vinovăție, iar în cazul normei speciale incidente – art. 47^1 Cod contravențional – vinovăția presupune existența intenției directe.

Această formă de vinovăție se caracterizează prin conștientizarea de către făptuitor a caracterului ilicit al avantajului material primit, cunoașterea faptului că acest avantaj nu i se cuvine în mod legitim, precum și acceptarea lui cu scopul determinant de a exercita dreptul electoral într-un anumit sens ori de a se abține de la exercitarea acestuia. Altfel spus, intenția directă presupune existența unei legături psihologice clare între avantajul patrimonial acordat și voința contravenientului de a-și determina sau condiționa comportamentul electoral.

În lipsa probelor privind aceste elemente – cuantumul, natura și proveniența avantajului, împrejurările concrete ale pretinsei acceptări și scopul precis urmărit – nu poate fi dedusă existența intenției directe, iar simpla mențiune formală a agentului constatator nu este suficientă pentru a fundamenta răspunderea contravențională. Prin urmare, instanța reține că procesul-verbal nu conține datele necesare pentru a demonstra componenta subiectivă a faptei și, implicit, nu poate servi ca temei pentru menținerea sancțiunii aplicate.

Instanța reține că, organul care a aplicat sancțiunea administrează orice alte probe prevăzute de lege, necesare în vederea verificării legalității și temeiniciei procesului - verbal. Astfel, simpla constatare a faptului de către agentul constatator nu este suficientă pentru ca instanța să stabilească vinovăția unei persoane pe numele căreia s-a întocmit un proces-verbal contravențional. În alți termeni, atât timp cât asupra faptelor descrise în conținutul actului – neconfirmate prin alte mijloace de probă – pot plana o serie de dubii, fiind aplicabil principiu de drept in dubio pro reo.

În consecință, instanța a stabilit că pentru demonstrarea vinovăției persoanei, agentul constatator nu a prezentat instanței nici o probă convingătoare, cu excepția procesului verbal cu privire la contravenție, care la fel a fost încheiat cu încălcarea normelor imperative ale Codul Contravențional, care ar fi demonstrat comiterea de către Miron Ivan a contravenției imputate, nefiind prezentate astfel de probe nici în ședința de judecată.

Totodată, se reține că, încheierile judecătorului de instrucție pe marginea cauzei penale nr. 2023970322 (f.d.14-15, 17-18, 24), constituie în sine acte preparatorii, în baza cărora s-au efectuat măsuri speciale de investigație, însă nu reprezintă probe în susținerea învinuirii aduse lui Miron Ivan, mai mult că, la materialele cauzei nu au fost administrate și rezultatele acestor măsuri speciale de investigație.

Așadar, instanța de judecată nu identifică o legătură cauzală între faptele investigate în cadrul cauzei penale nr. 2023970322 și nemijlocit faptele incriminate lui Miron Ivan în baza art. 47^1 alin. (1)) Cod contravențional.

Prin urmare, din conținutul actului de constatare și sancționare contravențională nu rezultă o constatare nemijlocită, obiectivă și completă a pretinsei fapte, ci o formulare generică, fără descrierea corectă a acțiunilor ce ar întruni elementele constitutive ale contravenției prevăzute la art. 47^1 alin. (1) Cod contravențional. În acest sens, nefiind prezentate probe care să confirme fapta imputată – nici materialele foto, video, declarații ori alte mijloace de probă.

În acest context, instanța relevă că, materialele cauzei contravenționale nu confirmă sub nici o formă faptul că Miron Ivan ar fi primit careva transferuri prin intermediul PSB Bank, or la materialele cauzei contravenționale lipsesc careva extrase bancare, contracte, bonuri de transfer, acte care atesta efectuarea transferurilor bănești, iar informația prezentată, nu este una clară și certă. Mai mult, nu este indicată nici persoana de la care se pretinde că Miron Ivan, ar fi primit surse financiare pentru exercitarea sau neexercitarea dreptului la vot, la fel nu sunt indicate nici sumele bănești care ar fi primit acesta.

Altfel spus, agentul constatator a omis să indice în procesul-verbal cu privire la contravenţie încadrarea exactă a acţiunilor pretinse a fi ilegale, eronat tălmăcind norma juridică cu încălcarea procedurii de acumulare a probelor.

Conform art. 6 par. 3) al Convenției Europene a Drepturilor Omului, „*Orice acuzat are, mai ales, dreptul: a) să fie informat, în termenul cel mai scurt, într-o limbă pe care o înțelege și în mod amănunțit, despre natura și cauza acuzației aduse împotriva sa; b) să dispună de timpul și de înlesnirile necesare pregătirii apărării sale; c) să se apere el însuși sau să fie asistat de un apărător ales de el și, dacă nu dispune de mijloacele necesare remunerării unui apărător, să poată fi asistat gratuit de un avocat din oficiu, atunci când interesele justiției o cer; d) să audieze sau să solicite audierea martorilor acuzării și să obțină citarea și audierea martorilor apărării în aceleași condiții ca și martorii acuzării; e) să fie asistat gratuit de un interpret, dacă nu înțelege sau nu vorbește limba folosită la audiere*".

Conform jurisprudenţei CEDO (cauza *Anghel vs România*, hotărârea din 04.10.2007), Curtea a reiterat că prezumţia de legalitate şi adevăr a procesului-verbal cu privire la contravenţie este o prezumţie lipsită de rezonabilitate şi poziţionează contravenientul într-o situaţie dezavantajoasă în raport cu agentul statului, ceea ce contravine principiului egalităţii părţilor şi a armelor în proces.

Totodată, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a menționat că: „carențele autorităților nu pot fi imputabile reclamanților și nu trebuie să-i pună într-o situație defavorabilă" (§§ 73-74 din Hotărârea Curții Constituționale nr. 12 din 14.05.2015).

În opinia Curții Europene, omisiunile sau erorile autorităților trebuie să servească în beneficiul acuzatului. Cu alte cuvinte, riscul oricărei erori comise de organul de urmărire penală, sau chiar de o instanță, urmează să fie suportat de către stat, iar corectarea acesteia nu trebuie să fie pusă în sarcina persoanei (§ 76 din Hotărârea Curții Constituționale nr. 12 din 14.05.2015), cu excepțiile prevăzute de legislație.

În sinteza celor enunțate, instanța de judecată conchide că Procesul-verbal cu privire la contravenție seria MAI 06 *****din 10.04.2025, nu îndeplinește condițiile prevăzute de art. 443, alin. (1) Cod contravențional.

Aceste din urmă raționamente implică nulitatea absolută a actului procesual întocmit, în temeiul art. 445, alin. (1) Cod contravențional, or, omisiunile admise de agentul constatator afectează grav dreptul acuzatului la un proces echitabil.

În definitiv, în situația în care legalitatea întocmirii procesului-verbal cu privire la contravenție este afectată în mod iremediabil, circumstanțele privind caracterul veridic al contravenției, existenţa cauzelor care înlătură caracterul contravenţional al faptei, vinovăţia persoanei în a cărei privinţă a fost pornit procesul contravenţional, necesitatea sancţionării şi, după caz, caracterul sancţiunii contravenţionale, nu necesită a fi examinate.

Contestaţia contravenţională intră sub incidenţa art. 6 din Convenţia Europeană, sub aspect penal, constituind o „acuzaţie în materie penală", cu respectarea tuturor garanţiilor oferite de Convenţie în materie penală. Așa cum a arătat Curtea, distincţia dintre contravenţii și infracţiuni existentă în legislaţia internă a unor state semnatare ale Convenției Europene a Drepturilor Omului nu poate avea ca efect scoaterea unei categorii de fapte din sfera de aplicare a garanţiilor oferite de art. 6 din Convenţie acuzaţiilor în materie penală (cauza Ozturk vs. Germania, 21 februarie 1984, § 49).

Pentru a stabili dacă o contravenţie poate fi calificată ca având un caracter „penal" în sensul prevederilor Convenţiei, prima chestiune care trebuie determinată este dacă textul normei de drept care definește fapta ţine de legea penală, în sistemul legal al statului reclamat; apoi,

trebuie determinată natura faptei și, în fine, natura și gradul de severitate al pedepsei care poate fi aplicată persoanei care se face vinovată de comiterea contravenţiei (cauza Ziliberberg vs. Moldova, 1 februarie 2005, § 29).

De regulă, criteriile enunţate nu sunt analizate cumulativ, dar dacă analiza separată nu permite să se ajungă la o concluzie clară, atunci se impune abordarea cumulativă (cauza Garyfallou AEBE vs. Grecia din 24 septembrie 1998, § 56).

În ipoteza în care norma legală a cărei încălcare se susţine se adresează tuturor cetăţenilor și nu vizează doar o categorie de persoane cu statut special, iar scopul aplicării sancţiunii este de prevenire și pedepsire, suntem în prezenţa unei acuzaţii în materie penală (cauza Ziliberberg vs. Moldova, 1 februarie 2005, § 32).

Natura și gravitatea sancţiunii aplicate, precum și sancţiunea ce s-ar fi putut aplica, trebuie analizate prin raportare la obiectul și scopul art. 6 din Convenţie.

Instanţa constată că, în speţă, norma/ normele în baza căreia/ cărora s-a constatat fapta are caracter general, iar sancțiunea contravențională sub formă de amendă nu are un scop reparator, ci unul de prevenire și de pedepsire. În consecință, acuzația care îi este adusă contestatarului constituie o acuzaţie penală în sensul Convenţiei Europene a Drepturilor Omului, iar acesta beneficiază de prezumţia de nevinovăţie, precum și de toate garanţiile oferite de aspectul penal al art. 6 din Convenţia Europeană, care au fost instituite cu scopul de a proteja indivizii faţă de posibilele abuzuri din partea autorităţilor.

Sarcina probei în procedura contravenţională din faţa instanţei de judecată îi revine, în primul rând, organului constatator, și nu petentului.

Obiectul oricărei contestaţii în materie contravenţională este reprezentat de verificarea efectivă de către instanţă, pe baza tuturor probelor încuviinţate și administrate, a existenţei faptei contravenţionale și a săvârșirii acesteia cu vinovăţie de către contestatar.

Contestația împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție seria MAI 06 *****din 10.04.2025, a propus drept motiv central faptul că Miron Ivan nu a comis contravenția prevăzută la art. 47[1], alin. (1) Cod contravențional, dar și faptul că procesul verbal contravențional urmează a fi declarat nul.

În partea argumentelor contestatarului, instanța a acceptat situația de fapt privind întocmirea procesului-verbal cu încălcarea prevederilor art. 443, alin. (1), lit. d) și e) Cod contravențional.

Astfel, în consecință, contestația depusă de Miron Ivan este întemeiată, fapt ce condiționează necesitatea admiterii ei.

Conform prevederilor art. 441 alin. (1) lit. a) al Codului Contravenţional, procesul contravenţional pornit încetează dacă: nu există faptul contravenţiei.

În circumstanțe constatate, instanța de judecată consideră întemeiată contestația depusă de Miron Ivan împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție seria MAI 06 *****din 10.04.2025 și a deciziei de aplicare a sancțiunii contravenționale, iar prin urmare o va admite integral.

Astfel, ca urmare a celor sus menţionate instanţa concluzionează că la materialele cauzei nu este suficient material probator care ar putea fi pus la baza unei acuzări legale şi întemeiate, respectiv, vinovăţia lui Miron Ivan în comiterea contravenţiei prevăzute de art. 47[1], alin. (1) Cod contravențional nu a fost probate.

Potrivit pct. 310 din Decizia de inadmisibilitate privind excepțiile de neconstituționalitate a unor prevederi din articolul 47[1] din Codul contravențional din 21.01.2025, Curtea indică că sintagma „exercitarea sau neexercitarea unor drepturi electorale”, care nu ar prevedea un

mecanism de verificare a modului în care persoana și-a exercitat votul, Curtea menționează că articolul 47[1], alin. (1) descrie doar fapta, nu şi urmarea prejudiciabilă. Altfel spus, contravenţia în discuţie este una formală și nu obligă autoritățile să verifice dacă alegătorul a votat pentru candidatul sau pentru partidul politic care l-a corupt. Curtea consideră că existența unui astfel de mecanism ar contraveni caracterului secret al votului, garantat de articolul 38 din Constituție, astfel Curtea constată că dispozițiile contestate nu afectează articolul 22 în coroborare cu articolele 1 alin.(3) şi 23 alin.(2) din Constituţie, din perspectiva argumentelor invocate în sesizări.

Se notează faptul că votul secret şi liber exprimat al alegătorilor constituie elementul de bază al alegerilor libere şi democratice şi al dreptului de vot. Coruperea alegătorilor sau vânzarea voturilor sunt incompatibile cu conceptul alegerii democratice şi printr-un vot liber exprimat de către cetăţeni a organelor reprezentative şi fraudează competiţia bazată pe idei şi pe programe politice desfăşurată între partidele politice şi între candidaţi (a se vedea HCC nr. 25 din 28 noiembrie 2024, § 102).

Declarația Universală a Drepturilor Omului, adoptată şi proclamată de Adunarea Generală a ONU, în art. 21 stipulează că „orice persoană are dreptul de a lua parte la conducerea treburilor publice ale țării sale, fie direct, fie prin reprezentanți liber aleşi; orice persoană are dreptul de acces egal la funcţiile publice din ţara sa; voinţa poporului trebuie să constituie baza puterii de stat; această voinţă trebuie să fie exprimată prin alegeri nefalsificate, care să aibă loc în mod periodic prin sufragiu universal, egal şi exprimat prin vot secret sau urmând o procedură echivalentă care să asigure libertatea votului".

Potrivit Constituţiei Republicii Moldova, art. 2 „(1) Suveranitatea naţională aparţine poporului Republicii Moldova, care o exercită în mod direct şi prin organele sale reprezentative, în formele stabilite de Constituţie". Art. 38.„(1) Voinţa poporului constituie baza puterii de stat. Această voinţă se exprimă prin alegeri libere, care au loc în mod periodic prin sufragiu universal, egal, direct, secret şi liber exprimat, iar principiile participării la alegeri sunt: - vot universal - cetăţenii Republicii Moldova pot alege şi pot fi aleşi fără deosebire de rasă, naţionalitate, origine etnică, limbă, religie, sex, opinie, apartenenţă politică, avere sau origine social; - vot egal - în cadrul oricărui scrutin, fiecare alegător are dreptul la un singur vot. Fiecare vot are putere juridică egală, - vot direct - alegătorul votează personal. Votarea în locul unei alte persoane este interzisă; - vot secret - votarea la alegeri şi/sau referendum este secretă, excluzându-se astfel posibilitatea influenţării voinţei alegătorului; - vot liber exprimat - nimeni nu este în drept să exercite presiuni asupra alegătorului pentru a-l face să voteze sau să nu voteze, precum şi pentru a-l împiedica să-şi exprime voinţa în mod independent.

Coruperea procesului electoral încalcă flagrant principiile date, mai ales a votului liber exprimat, afectează grav credibilitatea corectitudinii şi libertăţii desfăşurării alegerilor, subminând întreg sistemul democratic.

În calitate de probe la Procesul verbal și decizia de sancționare contravențională au fost anexate următoarele acte:

- procesul verbal cu privire la contravenţie cu seria şi nr. MAI 06 *****din 10.04.2025 /f. d. 12/,

- procesul-verbal de audiere a persoanei în privința căreia a fost pornit procesul contravențional, Miron Ivan din 10.04.2025 /f. d. 13/,

- încheierea13-2236/2025 din 01.04.2025, emisă de Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana /f. d. 14-15/,

- mandat judecătoresc din 01.04.2025 /f. d. 16/,

- încheierea13-7921/2024 din 22.10.2024, emisă de Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana /f. d. 17-18/,

- mandat judecătoresc din 22.10.2025 / f. d. 19/,

- ordonanţă din 08.11.2024 privind aprecierea pertinenţei rezultatelor măsurii speciale de investigaţii / f. d. 20-21/,

- ordonanță din 22.10.2024 privind examinarea materialelor cauzei penale nr. 2023970322 / f. d. 22-23/,

- raport privind înregistrarea contravenției din 11.04.2025 /f. d. 40/ ,

- raportul comisarului principal din 20.10.2025 /f. d. 41/,

- referința depusă de Șeful Inspectoratului de Poliție Strășeni.

- încheierea13-2236/2025 din 01.04.2025, emisă de Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana /f. d. 24/,

- mandat judecătoresc din 01.04.2025 /f. d. 25/,

- ordonanță din 11.12.2024 privind aprecierea pretenției rezultatelor măsurii speciale de investigații / f. d. 26-27/,

- ordonanță din 19.11.2024 privind aprecierea pretenției rezultatelor măsurii speciale de investigații / f. d. 28-29/,

- informație / f. d. 30/,

- raport din 08.04.2025 / f. d. 31/,

- încheierea13-2236/2025 din 11.04.2025, emisă de Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana /f. d. 32/,

- raport privind înregistrarea contravenției din 11.04.2025 / f. d. 33/,

În speța analizată, instanța constată că încheierile judecătorești de autorizare a măsurilor speciale de investigație nu pot fi considerate mijloace de probă conform articolului 93 alin. (2) din Codul de procedură penală.

Astfel, încheierea Judecătoriei Chișinău din 01.04.2025 (nr. 13-2236/2025) prin care s-a dispus autorizarea utilizării datelor obținute în urma măsurilor speciale de investigație, precum și încheierea Judecătoriei Chișinău nr. 13-7921/2024 din 22.10.2024 prin care au fost autorizate folosirea datelor obținute în urma efectuării măsurilor speciale de investigație din cauza penală 2023970322 în cauza contravențională RAP01 433516 - nu reprezintă mijloace de probă direct admisibile în procesul contravențional, ci sunt acte procesuale de dispoziție prin care s-au dispus și s-au autorizat măsuri speciale de acțiuni de urmărire penală cu caracter public și secret. Aceste acte au rolul de a reglementa modalitatea de desfășurare a investigațiilor și de a asigura respectarea procedurilor legale, dar nu constituie probe, deoarece nu conțin în mod direct fapte, declarații sau elemente de probă efective care să susțină acuzațiile.

Deci, în pofida faptului că aceste acte, sunt importante pentru cadrul procesual al cercetării și investigării, ele nu sunt mijloace de probă conform dispozițiilor art. 93 alin. (2), care reglementează explicit mijloacele de probă admisibile.

Astfel, instanța trebuie să aprecieze că, deși aceste acte pot contribui la contextul procedurii legale, ele nu îndeplinesc cerințele necesare pentru a fi considerate dovezi în cadrul procesului contravențional. Ele sunt doar acte procesuale care permit desfășurarea unor investigații, dar nu pot influența direct soluționarea fondului cauzei, întrucât nu furnizează elemente suficiente pentru a stabili vinovăția contravenientei.

În ceea ce privește valoarea probatorie acordată, instanța reține că, pentru a putea utiliza rezultatele măsurilor speciale de investigație, este necesar ca acestea să fie însoțite de actele

aferente — respectiv procese-verbale de documentare a activităților desfășurate și purtători concreți de informații.

Pentru fiecare măsură specială de investigație realizată, trebuie întocmit câte un proces-verbal care să conțină detalii esențiale precum: data și locul exact al desfășurării acțiunii, intervalul orar, identitatea persoanei care a întocmit documentul, funcția sa, participanții implicați și calitatea acestora, precum și o prezentare fidelă a faptelor observate și a activităților efectuate. Totodată, trebuie consemnată utilizarea unor instrumente tehnice (fotografii, înregistrări audio sau video), alături de rezultatele generate de acestea.

În speța de față, instanța reține că asemenea documente nu au fost anexate cauzei, iar în lipsa acestora și fără posibilitatea de a analiza direct probele obținute, nu se poate evalua în ce măsură actele procesuale invocate sunt relevante pentru obiectul judecății.

Instanța mai subliniază că, potrivit încheierilor Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana, din data de 01.04.2025, a fost aprobată folosirea rezultatelor măsurilor speciale de investigație într-o cauză contravențională anume — cea cu nr. RAP 01433516. În schimb, procesul contravențional examinat poartă nr. MAI 06 379130, intentat în baza raportului emis de comisar principal Ludmila Gnip, raport în care se menționa inițierea unei proceduri contravenționale față de „anumite persoane”.

Instanța mai constată că, în prezenta cauză intentată pe numele petiționarului Miron Ivan, nu a fost desfășurată o cercetare autonomă și efectivă a circumstanțelor, organul constatator limitându-se la a prelua informații provenite dintr-un dosar penal distinct, fără administrarea unor mijloace de probă obținute în mod nemijlocit și conform exigențelor procedurii contravenționale. Or, cadrul normativ aplicabil consacră principiul autonomiei procedurii contravenționale, ceea ce presupune că organul competent este ținut să administreze probe proprii, să audieze persoanele vizate și să verifice prin mijloace directe existența elementelor constitutive ale faptei.

În consecință, instanța se va rezuma la analiza exclusivă a înscrisurilor prezentate în dosar, respectiv procesul-verbal de constatare a contravenției și procesul-verbal privind audierea petiționarei. Din examinarea acestora, rezultă că Miron Ivan a negat constant acuzația contravențională, iar declarațiile sale nu aduc elemente care să confirme existența faptei ori să probeze vinovăția.

Astfel, în lipsa altor probe directe și pertinente, acuzația contravențională rămâne nesusținută de material probator suficient, ceea ce determină instanța să rețină că nu sunt întrunite condițiile legale pentru menținerea răspunderii contravenționale.

Instanța subliniază că, deși în materia contravențională standardul de probă este mai redus comparativ cu cel aplicabil în procesul penal, această particularitate nu exonerează organul constatator de obligația de a administra probe care să întrunească garanțiile minime de fiabilitate, autenticitate și verificabilitate. Principiul legalității și al securității juridice impune ca orice acuzație, indiferent de natura ei, să se sprijine pe mijloace de probă apte să confirme cu un grad rezonabil de certitudine existența faptei și vinovăția persoanei acuzate.

Prin urmare, nu pot fi valorificate înscrisuri sau informații lipsite de atributele esențiale privind proveniența, autorul și condițiile concrete în care au fost întocmite, în special atunci când acestea nu pot fi supuse verificării nemijlocite în fața instanței și nu există elemente obiective care să le ateste autenticitatea. În asemenea circumstanțe, probele respective nu doar că sunt lipsite de valoare probatorie, ci devin, prin natura lor, inadmisibile, în sensul art. 94 Cod de procedură penală, normă aplicabilă în completare și în procedura contravențională.

Instanța mai constată că admiterea unor asemenea probe ar echivala cu o încălcare a principiului contradictorialității și al dreptului la apărare, întrucât partea vizată nu ar avea posibilitatea efectivă de a contesta sursa, veridicitatea și credibilitatea acestora. Or, chiar și într-un cadru contravențional, dreptul la un proces echitabil impune ca persoana să nu fie sancționată în lipsa unor dovezi autentice, verificabile și supuse evaluării judiciare conform standardelor minime de legalitate.

În consecință, instanța conchide că acuzația formulată pe numele petiționarei Miron Ivan se sprijină pe o bază probatorie precară, existând serioase incertitudini cu privire la materialitatea și caracterul contravențional al faptei imputate. Singura probă administrată în cauză rămâne procesul-verbal contravențional seria/nr. MAI 06 ***** din 10.04.2025, însă acest act, prin natura sa, are valoare juridică de constatare formală și nu poate, în absența unor mijloace de probă suplimentare și coroborate, să conducă de sine stătător la concluzia vinovăției.

Instanța reține că sarcina probării revine organului constatator, iar simpla reiterare a afirmațiilor din procesul-verbal, nesusținute prin alte elemente obiective, nu echivalează cu dovedirea faptelor. În lipsa unor probe complementare – înscrisuri, declarații ale martorilor, mijloace tehnice de probă ori alte constatări directe – afirmațiile agentului constatator rămân la nivel de susțineri subiective, incapabile să asigure certitudinea juridică necesară atragerii răspunderii contravenționale.

Astfel, instanța constată că nu sunt întrunite standardele minime de probă impuse chiar și în procedura contravențională, unde, deși nivelul probatoriului este mai redus decât în materie penală, acesta trebuie totuși să fie suficient, clar și coroborat, pentru a exclude orice dubiu rezonabil cu privire la vinovăția persoanei. În caz contrar, în aplicarea principiului *in dubio pro reo*, incertitudinea se interpretează în favoarea petiționarei.

Instanța menționează că mare parte din probatoriu se bazează pe date extrase dintr-o altă cauză penală (nr. 2023970322), transmise în cadrul prezentei proceduri contravenționale în baza unor încheieri judecătorești din 01.04.2025. Însă aceste date nu au fost puse efectiv la dispoziția instanței, nu au fost verificate și nici însoțite de procese-verbale explicite, stenograme ori alte documente care să certifice conținutul și relevanța acestora pentru prezenta cauză.

În lipsa unor probe temeinice, legale și relevante, instanța nu poate considera procesul-verbal ca fiind suficient pentru stabilirea vinovăției, fără a aduce atingere principiului prezumției de nevinovăție.

Potrivit art. 375 Cod contravențional, orice persoană acuzată de o contravenție beneficiază de prezumția de nevinovăție, iar vinovăția trebuie dovedită în condițiile expres prevăzute de lege. Nimeni nu este obligat să își dovedească nevinovăția, iar instanța nu poate fundamenta hotărârea pe simple supoziții. Orice dubiu care nu poate fi înlăturat se interpretează în favoarea persoanei vizate.

Prin urmare, vinovăția trebuie apreciată în stricta respectare a prezumției de nevinovăție. Fiind vorba despre o procedură contravențională, aceasta intră sub incidența noțiunii de „acuzație în materie penală", ceea ce atrage aplicarea garanțiilor recunoscute de jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului.

Prin urmare, instanța reține că asupra petiționarului Miron Ivan nu plana sarcina de a-și demonstra nevinovăția, aceasta beneficiind de prezumția de nevinovăție. Obligația de a proba existența faptei și vinovăția aparținea în exclusivitate organului de constatare, care nu a exercitat-o în mod deplin și conform exigențelor legale. Or, simpla întocmire a procesului-verbal nu poate, prin sine însăși, să constituie temei suficient pentru pronunțarea unei hotărâri de condamnare, în absența unui suport probator convingător și pertinent.

În aceste condiții, instanța se raportează la dispozițiile art. 461 alin. (1) Cod contravențional, potrivit cărora, în cazul în care, pe parcursul examinării cauzei, se constată existența unui temei dintre cele prevăzute la art. 441 sau 445 alin. (1), procedura contravențională trebuie încetată.

La acest capitol, cercetând materialele cauzei, instanța de judecată constată că lipsesc careva înscrisuri, probe care ar demonstra vinovăția lui Miron Ivan.

În această ordine de idei, instanța de judecată stabilește că de către agentul constatator, în susținerea acuzării contravenționale așa cum a fost formulată, nu au fosta cumulate probe, iar în asemenea situație, instanța de judecată este în imposibilitate să constate realitatea obiectivă care a avut loc în perioada electorală 2024.

În mod evident, agentul constatator a eșuat în totalitate în acumularea probelor și mijloacelor de probă în conformitate cu normele Codului contravențional, astfel încât, afară de procesul verbal cu privire la contravenție din 10.04.2025 și procesul verbal de audiere a contravenientei din 10.04.2025, nu este susținută de alte dovezi, la materialele cauzei contravenționale nu există nici o probă, care ar răsturna prezumția de nevinovăție a lui Miron Ivan și care, ar oferi certitudinea existenței circumstanțelor constatate de către agentul constatator în procesul-verbal cu privire la contravenție.

În final, examinând probele din dosar în coroborare cu normele materiale şi procesuale ce reglementează domeniul vizat, instanţa concluzionează că urmează a anula procesul verbal cu privire la contravenție şi a înceta procesul contravenţional pornit în privinţa lui Miron Ivan în baza art. 47^1, alin. (1) Cod contravenţional.

Prevederile art. 441 alin. (2) Cod contravențional, au ca efect repunerea în drepturi a contravenientei, a cărei vinovăție în fapta incriminată nu poate fi constatată, odată ce pe întreg parcursul procesului aceasta beneficiază de prezumția nevinovăției, care nu a fost răsturnată în privința sa.

În conformitate cu prevederile art. 448, 460 – 463 Cod contravențional al Republicii Moldova, instanţa de judecată,

HOTĂRĂŞTE:

Se admite integral contestația înaintată la data de 17 aprilie 2025 de către Miron Ivan împotriva Procesului-verbal cu privire la contravenție seria MAI 06 *****din 10.04.2025, și a deciziei de aplicare a sancțiunii contravenționale.

Se declară nul Procesul-verbal cu privire la contravenție seria MAI 06 *****din 10.04.2025 întocmit de către agentul constatator al Inspectoratului de Poliție Strășeni, Samson Adrian în privința lui Miron Ivan, în baza art. 47^1, alin. (1) Cod contravențional.

Se anulează decizia agentului constatator din cadrul Inspectoratului de Poliție Strășeni inclusă în procesul-verbal cu privire la contravenție seria MAI 06 *****din 10.04.2025, conform căruia Miron Ivan a fost sancționată în comiterea contravenției prevăzute la art. 47^1, alin. (1) Cod contravențional, cu amendă în mărime de 500 unități convenționale.

Se încetează procesul contravențional intentat la 10.04.2025, în privința lui Miron Ivan, în baza art. 47^1, alin. (1) Cod contravențional, din motivul nulității procesului-verbal cu privire la contravenție, prevăzute de art. 445 alin. (2) Cod contravențional.

Hotărârea este cu drept de recurs la Curtea de Apel Centru, în termen de 15 zile, de la comunicare, prin intermediul Judecătoriei Strășeni, sediul Central.

Președintele ședinței

Judecător **Iana Talmaci**